

Abstrakt (česky)

Tato práce je věnována teorii závislosti v pojetí jejích dvou hlavních představitelů Andre Gundera Franka a Fernanda Henrique Cardosa. Metodologicky je založena na základním předpokladu sociologie vědění, že lidské myšlení (každodenní vědění i abstraktní teorie) je zásadně ovlivněno svým společensko-historickým kontextem. Z toho vyplývá nutnost kombinovat historický a sociologický přístup. Práce se soustředí nejprve na historické a teoretické předpoklady vzniku teorie závislosti (zejména teorie modernizace, marxismus a strukturalismus). Jádro práce je zaměřeno na dílo Franka a Cardosa, na jejich intelektuální vývoj, metodologii jejich analýzy, pojetí závislosti a politické závěry, které z něj vyplývají. Následuje nástin politického vlivu teorie závislosti v podobě Frankova působení v roli poradce Salvadora Allenda a zejména Brazílie v době Cardosova prezidentství a přehled a zhodnocení velmi rozsáhlé a různorodé kritiky teorie závislosti. Závěr práce tvoří nástin situace teorie závislosti v současné době, jejího vlivu a aktuální relevance.